

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Pomoćne historijske nauke I

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

4

5. Status nastavnog predmeta:

Obavezni   Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema ograničenja

8. Trajanje / semestar:

1

3

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2
1
0

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Historija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Ivan Balta, redovni prof.

13. E-mail nastavnika:

ivanjbalta@gmail.com

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Uvođenje u temeljne vještine istraživačkog rada i postizanje uvida u tehnička znanja i postupke za rad na izvornoj historijskoj građi u arhivima i bibliotekama.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra uspješni studenti, koji su u toku nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, biti će osposobljeni da: prepoznaju naučno fundirani historijski izvor i histriografiju, da ovladaju tehnikom upotrebe historijskog izvora od heuristike, kritike izvora do apercepcije... da studenti spoznajom prošlosti razumiju sadašnjost.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Paleografija -o paleografiji uopće, o pismu uopće, materijal i sredstva za pisanje, 9 sati
-grčka paleografija, latinska paleografija, slavenska paleografija, osmanska paleografija, 9 sati

Diplomatika (nastanak i razvoj diplomatike, isprava, osmanska diplomatika), 15 sati

Hronologija (nastanak i razvoj, računanje vremena), 4 sata

Filigranologija (nastanak i razvoj, papir, filigrani), 4 sata

Epigrafika (nastanak i razvoj, latinska epigrafika, slovenska epigrafika, bošnjačka epigrafika), 4 sata

Vježbe: analiza historijskih arhivalija (moguće i u arhivima), 30 sati

18. Metode učenja:

U cilju efikasnosti izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva nastavnog predmeta Pomoćne historijske nauke, I dio koristiće se različite nastavne metode: usmeno izlaganje, dedukcija, indukcija, analiza, sinteza, komparacija podataka itd.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadatka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadatka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. U izradi i prezentaciji grupnog seminarskog rada učestvuju svi studenti grupe, čije učešće se valorizira pojedinačno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Također, za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Završni ispit je usmeni. Pravo izlaska na završni ispit imaju studenti koji su ostvarili najmanje 25 bodova od predviđenih 50 bodova predispitnih obaveza.

Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50.

Provjere na svim oblicima znanja priznaju se kao kumulativni ispit ukoliko je postignuti rezultat pozitivan nakon svake pojedinačne provjere i iznosi najmanje 50% ukupno predviđenog i/ili traženog znanja i vještina.

Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita

a) prisutnost i aktivnost na času:

prisutnost na predavanjima i vježbama 10,

aktivnost na časovima 10,

b) individualni/timski projekt:

individualni projekt 30, ili timski/grupni projekt 30,

c) pismeni ispit: 50, ili

d) usmeni dio ispita: 50.

Dodjeljivanje ocjena na osnovu ostvarenog broja bodova:

$94-100=10$, $84-93=9$, $74-83=8$, $64-73=7$, $54-63=6$; do $53=5$

21. Osnovna literatura:

Ivan Balta, Pregled pomoćnih povijesnih znanosti, Osijek 2000.

Stjepan Antoljak, Pomoćne istorijske nauke, Kraljevo 1971.

Azem Kožar, Ivan Balta, Pomoćne historijske nauke, Tuzla 2003.

Viktor Novak, Latinska paleografija, treće izdanje, Beograd 1987.

Jakov Stipšić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb 1972.

Azem Kožar, Ivan Balta, Pomoćne historijske znanosti i Arhivistika, Tuzla 2004.

Vladimir Mošin, Filigranologija kao pomoćna istorijska nauka, Zbornik Istoriskog instituta Jugoslavenske akademije, vol. 1, Zagreb 1954.

Gregor Čremošnik, Bosanske i Humske povelje srednjeg vijeka, GZM, Sarajevo 1948, 1949, 1950 i 1952.

Mate Tentor, Pismo i postanak alfabeta, Zagreb 1932.

Zvonimir Kulundžić, Knjiga o knjizi, Historija pisma, Zagreb 1951 i 1957.

22. Internet web reference:

--

23. U primjeni od akademske godine:

2015/2016
----

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

16.3.2015.
